

ادبیات داستانی ایران در آینه کتابشناسی‌ها

حسین حداد

با همکاری: شکوفه صمدی سنگسرانی
مهدیه شریفی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
پرتال جامع علوم انسانی

اشاره: عمر صد ساله داستان نویسی به معنای جدید و امروزی اش در ایران زمین ایجاد می کند که گنجینه‌ای از اطلاعات گوناگون، پیرامون موضوعات مختلف این عمر صد ساله پدید آید، تا آنچه را که شایسته و بایسته این مقطع تاریخی است، به سهوت به مخاطبان نشان دهد. گسترش داستان و رمان، سرآغاز ایجاد تحولات

گوناگون در اوضاع اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و ... جامعه است. برای نشان دادن این تحولات و ثبت و ضبط رمانها و داستانهای زایده یا ایجاد کننده این تحولات، بر نهادها و بنیادهای اهل فرهنگ است که با مشکلات تحمیلی دست و پنجه ترم کرده‌اند.

۴. جا به جایی وظایف پدید آورندگان نیز، یک دیگر از مشکلات این عرصه به شمار می آید: داستان نویسانی که کتابشناس می‌شوند (به دلیل امکاناتی که در اختیار دارند) و کتابشناسانی که به دلایل مختلف از انجام این گونه کارها پرهیز دارند.

به جرئت می‌توان گفت این گونه آثار که توسط افراد غیر متخصص کتابشناسی پدید آمده و به بازار نشر کتاب عرضه شده‌اند، جز اتفاق وقت، آن هم به کمک امکانات محل کار و یا حمایت یکی از اهالی قدرت در عرصه فرهنگ ثمره‌ای دیگر نداشته‌اند، الا اینکه به یک فهرست کتاب دست یافته باشند.

۵ در اینجا تعریف کتابشناسی، اندکی وسیع تراز تعریف معمولی گرفته شده و به تبع آن، دایرۀ مصداقهای آن گسترده‌تر است، علت اصلی این نگاه هم این نکته است که تمام انواع طبقه‌بندی که در این مقال ارائه شده، به نوعی می‌تواند به پژوهشگران ادبیات داستانی در شناخت هر چه بیشتر کتابهای داستانی در دوره‌های مختلف و فراز و فرودهای این مسیر از دوران قبل از مشروطه تاکنون، کمک کند. پر روش است همه اینها، هر کدام به نحوی، می‌توانند گنجینه‌غذی ای از منابعی باشند برای پژوهشگرانی که در بیرون قصد آن دارند تاریخ ادبیات داستانی ایران را در یک شکل فراگیر و حرکت جمعی و فراتراز تنگ نظری‌های بعضی از محققان کنونی که در کتابهایشان منعکس است، تدوین کنند. برخی از این کتابهای فارغ از این که در کدام طبقه‌بندی جای می‌گیرند، از آن جهت که اطلاعات خوبی درباره نخستین داستان نویسان و آثارشان به دست می‌دهند، ارزشمندند و برخی به خاطر اینکه توансه‌اند اطلاعات گسترده‌تری از کتابهای داستانی دوره‌های متفاوت ادبی ایران ارائه دهند، ارزشمند هستند. آنچه که نگارنده تا این تاریخ توансه است شناسایی کند و آنها را در طبقه‌بندی خاص خودش جای دهد، تعداد کتاب و تعداد مقاله تا پایان سال ۱۳۸۴ است.

اول: کتابهای مختص کتابشناسی ادبیات داستانی به معنای عرف عمومی

۱. کتابشناسی نقد کتاب؛ میهن‌دخت معاصر؛ تهران؛ انجمن کتاب؛ ۱۲۵۶ (۲۷۴ ص).
۲. کتابشناسی داستان کوتاه ایران و جهان؛ فرشته مولوی؛ تهران؛ نیلوفر؛ ۱۳۷۱ (۵۲۸ ص).
۳. کتابشناسی داستانهای کوتاه و رمان جنگ در ایران؛ به کوشش حسین حداد؛ تهران؛ سازمان چاپ

۲. متناسبه در بخش کتابشناسی هم مانند بخش‌های فرهنگی دیگر، پراکنده کاریهای زیادی شده و می‌شود، و با وجود اینکه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - به ظاهر - یک مرکز نیمه مستقل با عنوان «دفتر مطالعات ادبیات داستانی» دارد، هنوز این گونه کارها در سر در گمی کامل به سر می‌برند. برای تعالی بخشیدن به حرکتهای گوناگون ادبیات داستانی کشور در تمام زمینه‌ها، بنیادی بنیادین با ساختاری جامع و غیر قابل تغییر با هر تغییر مدیریتی لازم است تا در این زمینه با حضور کارشناسان معتبر و قابل قبول بانک اطلاعات گسترده‌ای در زمینه ادبیات داستانی، در همه شاخه‌های فنی و تخصصی آن، اعم از کتابشناسی، نقدشناسی، مأخذ شناسی، اثر شناسی (کمی و کیفی) و ... تشکیل شود تا بتواند پاسخگوی نیازهای پدید آورندگان و پژوهشگران عرصه ادبیات داستانی کشور باشد.

۳. امروزه بر هر اهل پژوهشی روش است که انجام کارهای اساسی در زمینه ادبیات داستانی با شرایط سخت و کند کتابخانه‌های ما، دشوار و نشدنی است. چه بسا تعداد انگشت شماری از کتابشناسیهای جامع

- قلمرو ادبیات کودکان؛ ش.۵؛ به کوشش رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۶۹ (ص ۱ تا ۵۶).
۶. کتابشناسی تحلیلی؛ غلامرضا منفرد و پیروز قاسمی.
- قلمرو ادبیات کودکان؛ ش.۷؛ به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۷۳ (ص ۹۷ - ۱۳۴).
۷. کتابشناسی توصیفی ادبیات کودکان و نوجوانان؛ واحد کتاب دفتر.
- قلمرو ادبیات کودکان؛ به کوشش رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ بهار ۱۳۷۸ (ص ۳۹ - ۴۶).
۸. کتابشناسی تحلیلی؛ محمد میرکیانی؛ محمدرضا بایرامی و ...
- قلمرو ادبیات کودکان؛ ش.۶؛ به کوشش رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ زمستان ۱۳۷۰ (ص ۸۵ - ۱۰۲).
۹. کتابشناسی توصیفی؛ واحد بررسی دفتر هنر و ادب کودک و نوجوان.
- قلمرو ادبیات کودکان؛ ش.۱؛ به کوشش رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ بهار ۱۳۶۶ (ص ۵۲ - ۶۸).
۱۰. کتابشناسی توصیفی کتابهای کودکان و نوجوانان؛ واحد بررسی دفتر قلمرو ادبیات کودکان؛ ش.۲؛ به کوشش رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ بهار ۱۳۶۶ (ص ۱۰۵ - ۱۱۴).
۱۱. کتابشناسی تحلیلی کتابهای مناسب کودکان و نوجوانان، پویش؛ دو فصلنامه ویژه بررسی هنر و ادبیات کودکان و نوجوانان؛ ش.۴؛ به کوشش رضا رهگذر؛ تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ بهار و تابستان ۱۳۷۴ (۱۴۲ - ۱۳۰).
۱۲. سهم مجلات رشد در ادبیات مقاومت؛ محمد جواد ساوجی پور.
- سالنامه رشد؛ ش.۱؛ به کوشش حسین حداد، محمد ناصری و محمد حمزه‌زاده؛ تهران؛ دفتر انتشارات کمک آموزشی؛ بهار ۱۳۷۸ (ص ۱۵۲ - ۱۶۲).
۱۳. فرهنگ داستان نویسی جنگ کودکان و نوجوانان؛ به کوشش حسین حداد؛ پویش؛ دو فصلنامه ویژه بررسی هنر و ادبیات کودکان و نوجوانان، ش.۵، به کوشش رضا رهگذر؛ تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ پاییز و زمستان ۱۳۷۴ (ص ۱۸۶ - ۱۹۰).
۱۴. فرهنگ داستان نویسان جنگ در مجلات کودکان و نوجوانان؛ پویش؛ دو فصلنامه ویژه بررسی هنر و ادبیات کودکان و نوجوانان؛ ش.۵؛ به کوشش رضا رهگذر؛ تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ پاییز و زمستان ۱۳۷۴ (ص ۲۰۹ - ۲۰۰).
۱۵. کتابشناسی تحلیلی کتابهای مناسب؛ زهرا احمدی، طبیه علمایی و ...؛ پویش؛ دو فصلنامه ویژه بررسی هنر و ادبیات کودکان و نوجوانان؛ ش.۵؛ به کوشش رضا رهگذر؛ تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ پاییز و زمستان ۱۳۷۴ (ص ۲۴۲ - ۲۴۴).
- و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاونت فرهنگی بنیاد جانبازان؛ شهریور ۱۳۷۲ (ص ۲۷۲ - ۲۷۷).
۴. فهرست داستانهای کوتاه درباره جنگ تحملی در مطبوعات ایران؛ تهیه و تدوین: دفتر مطالعات ادبیات داستانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ تابستان ۱۳۷۲ (۱۸۲ ص).
۵. کتابشناسی ادبیات ایران از آغاز تا سال ۱۳۷۰؛ دکتر یعقوب آزاد؛ تهران: نشر آرمین؛ ۱۳۷۳ (۲۱۲ ص).
۶. کتابشناسی قصه‌های قرانی؛ پیامبران، ائمه و صحابه علیهم السلام؛ به کوشش واحد مطالعات و تحقیقات اسلامی سازمان اوقاف و امور خیریه؛ حسین حداد؛ تهران: اسوه؛ پاییز ۱۳۷۴ (۷۱۲ ص).
۷. قصص قرآن و تاریخ انبیا؛ کتابشناسی و مقاله‌شناسی؛ حسین فعال نژاد عراقی؛ تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ ۱۳۷۴ (؟ ص).
۸. کتابشناسی رمان و مجموعه داستان مترجم؛ زیر نظر مهدی افشار به کوشش فاطمه کثارسری؛ تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ ۱۳۷۷ (جلد اول: ۷۲۰ ص)، (جلد دوم: ۷۴۶ ص).
۹. کتابشناسی داستانهای انقلاب ۱۳۷۷ - ۱۳۵۷؛ قاسمعلی فراتست و سیده زهرا مدنی؛ تهران: موسسه چاپ و نشر عروج وابسته به معاونت هنری موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی؛ ۱۳۸۴ (۴۸۰ ص).
- دوم؛ کتابشناسی‌هایی که در مجلات و یا گاهنامه‌های ادبی به چاپ رسیده است
۱. کتابشناسی تحلیلی؛ غلامرضا منفرد و پیروز قاسمی.
- قلمرو ادبیات کودکان؛ ش.۹؛ به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۷۵ (ص ۸ - ۱۲۶).
۲. کتابشناسی تحلیلی؛ کتابهای منتشر شده در پاییز ۱۳۷۲؛ غلامرضا منفرد و پیروز قاسمی قلمرو ادبیات کودکان؛ ش.۱۰؛ به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۷۵ (ص ۷۹ - ۹۹).
۳. کتابشناسی تحلیلی؛ واحد بررسی کتاب دفتر هنر و ادب کودک و نوجوان.
- قلمرو ادبیات کودکان؛ ش.۹؛ به کوشش رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۶۸ (ص ۴۹ - ۵۶).
۴. کتابشناسی تحلیلی بهار ۱۳۷۲؛ غلامرضا منفرد و پیروز قاسمی.
- قلمرو ادبیات کودکان؛ ش.۸؛ به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۷۸ (ص ۱۱۱ - ۱۰۱).
۵. کتابشناسی تحلیلی؛ بخش بررسی کتاب کودک واحد ادبیات حوزه هنری.

۱۶. کتابهای مذهبی در آینه انتخاب کتاب سال
مراکز فرهنگی؛ حسین حداد؛ درباره ادبیات و هنر
دینی. ش. ۱؛ به کوشش حسین حداد و ناهید سلمانی؛
تهران؛ پژوهشگاه ادب و هنر دینی و انتشارات نیستان؛
۱۴۸۱ (ص ۳۳۰ - ۳۴۰).

۱۷. فرهنگ نویسنده‌گان داستانهای عاشورایی، گروه
سنی کودک و نوجوان و بزرگسال؛ حسین حداد؛ درباره
ادبیات و هنر دینی؛ ش. ۱؛ به کوشش حسین حداد و
ناهید سلمانی؛ تهران؛ پژوهشگاه ادب و هنر دینی و
انتشارات نیستان؛ ۱۳۸۱ (ص ۴۵۲ - ۴۵۸).

۱۸. کتابشناسی تحلیلی کتابهای مذهبی کودکان
و نوجوانان، زهرا احمدی و ...؛ پویش؛ ادبیات دینی
کودکان و نوجوانان؛ ش. ۶؛ به کوشش رضا رهگذر؛
تهران؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ بهار
۱۳۷۷ (ص ۲۴۱ - ۲۵۶).

۱۹. کتابشناسی مصطفی رحماندوست؛ حسین حداد؛
گلچهر؛ چهره‌های معاصر ادبیات کودکان و نوجوانان؛
به کوشش حسین حداد؛ تهران؛ قدیانی (بنفسه)؛
۱۳۷۱ (ص ۳۷ - ۷۵).

۲۰. کتابشناسی رضا رهگذر؛ حسین حداد؛ گلچهر؛
چهره‌های معاصر ادبیات کودکان و نوجوانان به کوشش
حسین حداد؛ تهران؛ قدیانی (بنفسه)؛ ۱۳۷۱ (ص ۱۳۷۱ -
۱۸۷). ۲۳۷

۲۱. کتابشناسی فریدون عموزاده خلیلی؛ حسین
حداد؛ گلچهر؛ چهره‌های معاصر ادبیات کودکان و نوجوانان؛
به کوشش حسین حداد؛ تهران؛ قدیانی (بنفسه)؛
۱۳۷۱ (ص ۳۴۵ - ۳۹۰).

۲۲. مروری بر رمان‌های جنگی ایالات متحده آمریکا؛
ناصر نراقی؛ ادبیات داستانی؛ ش. ۱۲، س. اول؛ ویژه
دانستن جنگ؛ تهران؛ حوزه هنری؛ مهر ۱۳۷۲، (ص
۱۹ - ۱۹۰ وسط مجله).

۲۳. اطلاعیه، فراخوان عمومی دبیرخانه سمینار بررسی
رمان جنگ در ایران و جهان؛ معاونت فرهنگی بنیاد
جانبازان؛ ادبیات داستانی؛ س. ۲، ش. ۱۹، ویژه ادبیات
دانستنی افغانستان؛ به کوشش زهرا زواریان؛ تهران؛ حوزه
هنری؛ اردیبهشت ۱۳۷۳ (ص ۵۷ - ۵۹).

۲۴. کتابشناسی قصه‌های انقلاب؛ حسین حداد؛
ادبیات داستانی؛ س. ۳، ش. ۲۸ و ۲۹؛ ویژه ادبیات
انقلاب اسلامی؛ به کوشش شورای سردبیری؛ تهران؛
حوزه هنری؛ بهمن و اسفند ۱۳۷۳ (ص ۴۴ - ۵۵).

۲۵. قصه‌های انقلاب در آینه آمارها و نمودارها؛ حسین
حداد؛ ادبیات داستانی؛ س. ۳، ش. ۲۸ و ۲۹؛ ویژه ادبیات
انقلاب اسلامی؛ به کوشش شورای سردبیری؛ تهران؛
حوزه هنری؛ بهمن و اسفند ۱۳۷۳ (ص ۵۶ - ۱۰۳).

۲۶. سیر داستان نویسی و رمان نویسی در سال

۱۳۷۳؛ حسین حداد؛ ادبیات داستانی؛ س. ۳، ش. ۳۱ و
۳۲؛ به کوشش شورای سردبیری؛ تهران؛ حوزه هنری؛
اردیبهشت و خرداد ۱۳۷۴ (ص ۳).

۲۷. فرهنگ داستان نویسان؛ مترجمان و منتقدان
ادبیات داستانی در ایران؛ حسین حداد؛ ادبیات
دانستانی؛ س. ۳، ش. ۳۴؛ به کوشش شورای سردبیری؛
تهران؛ حوزه هنری؛ مرداد ۱۳۷۴ (ص ۷۳ - ۷۰).

۲۸. فرهنگ داستان نویسان زن در ایران (قسمت
اول؛ بعد از انقلاب)؛ م. ح. ساوجی، ناهید سلمانی و
مزگان تیرگر؛ ادبیات داستانی؛ س. چهارم، ش. ۳۸؛ به
کوشش شورای سردبیری؛ تهران؛ حوزه هنری؛ اسفند
۱۳۷۴ (ص ۳ - ۷).

۲۹. داستانهای علمی - تخیلی از نگاه کتابشناسی،
حسین حداد و داوود ساکت؛ ادبیات داستانی؛ س.
چهارم، ش. ۳۹، یعقوب آزاد و راضیه تجار؛ تهران؛
حوزه هنری؛ بهار ۱۳۷۵ (ص ۱۶۴ - ۱۷۹).

۳۰. کتابشناسی داستان نویسان زن؛ م. ح. ساوجی، منیزه
شاعر، ناهید سلمانی و مزگان تیرگر؛ ادبیات داستانی،
س. ۴، ش. ۴۰؛ یعقوب آزاد و راضیه تجار؛ تهران؛ حوزه
هنری؛ تابستان ۱۳۸۵ (ص ۱۷۸ - ۱۸۱).

۳۱. فرهنگ داستان نویسان جهان؛ یعقوب آزاد؛
ادبیات داستانی؛ س. پنجم، ش. ۱؛ راضیه تجار و یعقوب
آزاد؛ تهران؛ حوزه هنری؛ پاییز ۱۳۷۵ (ص ۱۵۸ - ۱۷۲).

۳۲. فرهنگ داستان نویسان جهان؛ یعقوب آزاد
ادبیات داستانی؛ س. پنجم، ش. ۴۲، راضیه تجار و یعقوب
آزاد؛ تهران؛ حوزه هنری؛ تابستان ۱۳۷۶ (ص ۱۷۰ - ۱۸۰).

۳۳. فرهنگ داستان نویسان جهان؛ یعقوب آزاد؛
ادبیات داستانی؛ س. پنجم، ش. ۴۳، راضیه تجار و
یعقوب آزاد؛ تهران؛ حوزه هنری؛ تابستان ۱۳۷۶ (ص
۱۵۶ - ۱۶۵).

۳۴. فرهنگ داستان نویسان جهان؛ یعقوب آزاد؛
ادبیات داستانی؛ س. پنجم، ش. ۵، ش. ۴۴؛ راضیه تجار و
یعقوب آزاد؛ تهران؛ حوزه هنری؛ پاییز ۱۳۷۶ (ص
۱۶۸ - ۱۸۲).

۳۵. فرهنگ داستان نویسان جهان؛ یعقوب آزاد؛
ادبیات داستانی؛ س. پنجم، ش. ۴۵؛ راضیه تجار و
یعقوب آزاد؛ تهران؛ حوزه هنری؛ زمستان ۱۳۷۶ (ص
۱۵۰ - ۱۵۷).

۳۶. فرهنگ داستان نویسان جهان؛ یعقوب آزاد؛
ادبیات داستانی؛ س. پنجم، ش. ۴۶؛ راضیه تجار و یعقوب
آزاد؛ تهران؛ حوزه هنری؛ بهار ۱۳۷۷ (ص ۱۵۴ - ۱۶۱).

۳۷. فرهنگ داستان نویسان جهان؛ یعقوب آزاد؛
ادبیات داستانی؛ س. پنجم، ش. ۴۷؛ راضیه تجار و
یعقوب آزاد؛ تهران؛ حوزه هنری؛ تابستان ۱۳۷۷ (ص
۱۲۶ - ۱۳۴).

۳۸. درگذشتگان اهل داستان؛ جواد کامور
بخشایش؛

- کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ زمستان ۱۳۷۵ (ص ۱۰۱ - ۱۳۱).
۴۹. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در پاییز ۱۳۷۵؛ به کوشش غلامرضا منفرد؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۸، س. ۲، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ بهار ۱۳۷۶ (ص ۱۰۴ - ۱۲۲).
۵۰. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در زمستان ۱۳۷۵؛ به کوشش غلامرضا منفرد؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۹، س. سوم، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ تابستان ۱۳۷۶ (ص ۱۱۵ - ۱۳۷).
۵۱. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در بهار ۱۳۷۶؛ به کوشش غلامرضا منفرد؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۱۰، س. سوم، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ پاییز ۱۳۷۶ (ص ۹۹ - ۱۳۲).
۵۲. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در تابستان و پاییز ۱۳۷۶؛ شورای بررسی کتاب پژوهشنامه؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۱۱ و ۱۲، س. سوم، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ زمستان ۱۳۷۶ و بهار ۱۳۷۷ (ص ۱۵۲ - ۱۹۴).
۵۳. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در زمستان ۱۳۷۶؛ شورای بررسی کتاب پژوهشنامه؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۱۳، س. چهارم، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ تابستان ۱۳۷۷ (ص ۱۲۵ - ۱۴۲).
۵۴. ادبیات مذهبی کودکان و نوجوانان در آینه آمارها و نمودارها (قسمت اول)؛ به کوشش حسین حداد، ناهید سلمانی، مریم ترقی و ... . پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۱۷، س. پنجم؛ به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ زمستان ۱۳۷۸ (ص ۵۲ - ۶۲).
۵۵. ادبیات مذهبی کودکان و نوجوانان در آینه آمارها و نمودارها (قسمت دوم)؛ به کوشش حسین حداد و ... . پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۱۸، س. پنجم؛ به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ زمستان ۱۳۷۸ (ص ۷۸ - ۸۷).
۵۶. نمایه نقد ادبیات کودکان و نوجوانان؛ حسین حداد، مرگان تیرگر، مینا ذاکرشهرک و ... پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۵، س. دوم، به کوشش مهدی حجوان؛ تهران: افق؛ بهار ۱۳۷۶ (ص ۴۸ - ۷۳).
۵۷. کتابشناسی آثار کودکان و نوجوانان در موضوع زندگانی و سخنان علی (ع)؛ فاطمه زهرامحمدی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ ش. ۳۸، س. چهارم؛ به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: خانه کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ ۳۰ آذر ۱۳۷۹ (ص ۵۴ - ۵۵).
۵۸. کتابشناسی بررسی آثار و زندگی صمد؛ آرزو انواری؛
- ادبیات داستانی؛ س. هفتم، ش. ۵۱؛ راضیه تجار و یعقوب آزاد؛ تهران: حوزه هنری؛ تابستان و پاییز ۱۳۷۸ (ص ۱۹۷ - ۲۱۳).
۳۹. فرهنگ نویسندهان قصه‌های انقلاب؛ حسین حداد، فاطمه زینلی و لیلا عبدالی، ادبیات داستانی؛ س. هفتم، ش. ۵۱؛ راضیه تجار و یعقوب آزاد؛ تهران: حوزه هنری، تابستان و پاییز ۱۳۷۸ (ص ۲۲۶ - ۲۵۵).
۴۱. یکصد و هفده رمان خواندنی برای جوانان؛ گروه ادبیات آندیشه پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ادبیات داستانی؛ س. بازدهم، ش. ۷۲؛ محمد رضا سرشار، احمد شاکری؛ تهران: حوزه هنری؛ شهریور ۱۳۵۷ (ص ۳۹).
۴۲. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در زمستان ۱۳۷۳؛ شورای بررسی کتاب پژوهشنامه؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۱، س. ۱، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ زمستان ۱۳۷۴ (ص ۱۲۶ - ۱۵۹).
۴۳. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در بهار ۱۳۷۴؛ شورای بررسی کتاب پژوهشنامه؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۲، س. ۱، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ پاییز ۱۳۷۴ (ص ۱۱۱ - ۱۳۹).
۴۴. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در تابستان ۱۳۷۴؛ شورای بررسی کتاب پژوهشنامه؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۳، س. ۱، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ زمستان ۱۳۷۴ (ص ۱۶۰ - ۱۲۸).
۴۵. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در پاییز ۱۳۷۴؛ شورای بررسی کتاب پژوهشنامه؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۴، س. ۱، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران؛ افق؛ بهار ۱۳۷۵ (ص ۹۴ - ۱۱۶).
۴۶. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در زمستان ۱۳۷۴؛ شورای بررسی کتاب پژوهشنامه؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۲، س. ۱، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ تابستان ۱۳۷۵ (ص ۱۰۴ - ۱۲۸).
۴۷. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در بهار ۱۳۷۵؛ شورای بررسی کتاب پژوهشنامه؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۶، س. ۲، به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: افق؛ پاییز ۱۳۷۵ (ص ۹۶ - ۱۱۷).
۴۸. کتابشناسی تحلیلی کتابهای منتشر شده در تابستان ۱۳۷۵؛ شورای بررسی کتاب پژوهشنامه؛ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان؛ ش. ۷، س. ۲، به

- سرشار؛ تهران: پیام ازادی با همکاری بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس؛ ۱۳۸۱ (ص ۴۳۶).
۹. موقعیت کلی هنر و ادبیات کنونی؛ محمود دولت‌آبادی؛ تهران: ۹۹، ۱۳۵۳ (ص?).
۱۰. ماهم مردمی هستیم؛ محمود دولت‌آبادی؛ تهران: ۱۳۶۸، ۹۹ (ص?).
۱۱. ناگزیری و گزینش هنرمند؛ تهران: ۱۳۵۷.
۱۲. بازارآفرینی واقعیت؛ محمدعلی سپانلوغ؛ تهران: انتشارات نگاه؛ ۱۳۶۸ (ص?).
۱۳. بررسی قالبهای ادبی معاصر؛ محمدحسین عباسپور تمیجانی؛ تهران: انتشارات گوتنبرگ؛ آبی تا [ ]
۱۴. سروچشم‌های داستان کوتاه فارسی، کریستف بالانی و میشل کوبی پرسی؛ ترجمه احمد کریمی حکاک؛ تهران: انتشارات پاپیروس؛ ۱۳۶۶.
۱۵. پیدایش رمان فارسی؛ کریستف بالانی ترجمه، مهوش قدیمی. نسرين خطاط؛ تهران: انتشارات معین؛ ۱۳۷۷.
۱۶. تصویر زن در ده سال داستان نویسی انقلاب اسلامی؛ زهرا زواریان؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۷۰ (ص ۹۹).

پنجم: کتابهای ویژه نقد و بررسی داستان کوتاه و رمان:
این گونه کتابها به چند دسته تقسیم می‌شود:
(الف) نقد چند رمان مشخص
۱. گفت و شنود؛ بررسی و شناخت ادبیات کودک و نوجوان؛ علیرضا حافظی؛ تهران: نشر شمع؛ زستان ۱۳۶۸ (ص ۹۵).
۲. ذهنیت و زاویه دید در نقد و نقد ادبیات داستانی؛ علی حائری؛ تهران: کوبه؛ پاییز ۱۳۶۹ (ص ۱۹۷).
۳. نیم نگاهی به هشت سال قصه جنگ؛ رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۷۰ (ص ۳۰۰).
۴. منظری از ادبیات داستانی پس از انقلاب؛ محمدرضا سرشار (رهگذر)، تهران: پیام ازادی؛ ۱۳۷۵ (ص ۳۲۸).
۵. به سوی داستان نویسی بومی؛ عبدالعلی دستغیب؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۷۶ (ص ۴۵۴).
۶. ورود نویسنده به ساخت داستان و خروج شخصیت‌ها از آن؛ محمدرضا سرشار (رهگذر)، مشهد: آستان قدس رضوی؛ شرکت به نشر؛ ۱۳۸۰ (ص ۴۱۱).
۷. بازتاب؛ احمد شاکری؛ تهران: مرکز تحقیقات اسلامی جانbazان مهر ۱۳۸۳ (ص ۲۰۰).
۸. تفنگ و ترازو: نقد و تحلیل رمانهای جنگ؛ بلقیس سلیمانی؛ تهران: نشر روزگار؛ ۱۳۸۰ (ص ۳۰۳).
۹. از زمینه تاریخ‌نماهی: بررسی عناصر هفتگانه آثار ادبی در هفت اثر داستانی کوتاه از نویسنده‌گان ایرانی؛ جمشید خانیان؛ تهران: سوره مهر (وابسته به حوزه هنری) دفتر ادبیات و هنر مقاومت؛ ۱۳۸۳ (ص ۳۷۲).

کتاب ماه کودک و نوجوان؛ ش. هفتاد و دو، س.
ششم؛ به کوشش مهدی حجوانی؛ تهران: خانه کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ ۳۰ مهر ۱۳۸۲ (ص ۲۲۷ - ۲۲۶).

- سوم: فرهنگ داستان نویسان**
۱. فرهنگ داستان نویسان ایران؛ حسن عابدینی؛ تهران: تهران دبیران؛ بهار ۱۳۶۹ (ص ۱۷۸).
۲. فرهنگ داستان نویسان ایران از آغاز تا امروز (نسخه جدید)؛ حسن عابدینی؛ تهران: موسسه انتشارات فرهنگ کاوش؛ زمستان ۱۳۷۴ (ص ۲۵۴).
۳. نویسنده‌گان پیشو ایران از مشروطیت تا سال ۱۳۵۰؛ محمدعلی سپانلو؛ تهران: موسسه انتشاراتی نگاه ۱۳۷۴ (ص ۳۱۲).
۴. زنان داستان نویس در ایران؛ به کوشش محمدباقر نجف‌زاده بار فروش م. روجا؛ تهران: نشر روجا؛ ۱۳۷۵ (ص ۲۵۹).
۵. پیشکسوتهای داستان کوتاه؛ جمال میرصادقی؛ تهران: موسسه انتشاراتی نگاه؛ ۱۳۷۸ (ص ۲۸۰).
۶. نویسنده‌گان پیشگام در داستان نویسی امروز ایران؛ علی اکبر کسمایی؛ تهران: شرکت مؤلفان و مترجمان ایران؛ ۱۳۶۳ (ص ۲۲۱).
۷. فرهنگ جلال آل احمد؛ مصطفی زمانی‌نیا؛ تهران: رواق؛ ۱۳۶۲.

- چهارم: کتابهای ویژه تحلیل ادبیات داستانی**
۱. صد سال داستان نویسی در ایران؛ حسن عابدینی؛ جلد اول (ویژه ۱۲۵۳ - ۱۳۴۲)، تهران: تندر؛ ۱۳۶۸ (ص ۳۳۶).
۲. صد سال داستان نویسی در ایران؛ حسن عابدینی؛ جلد دوم (ویژه ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷)، تهران: تندر؛ ۱۳۶۸ (ص ۴۳۵).
۳. صد سال داستان نویسی در ایران؛ حسن عابدینی؛ جلد سوم (ویژه ۱۳۵۷ تا ۱۳۷۰)، تهران: نشر چشم؛ ۱۳۷۷ (ص ۵۳۷).
۴. ادبیات داستانی در ایران و ممالک اسلامی؛ ترجمه و تدوین دکتر یعقوب آزاد؛ تهران: نشر آرمنی؛ ۱۳۷۳ (ص ۱۹۲).
۵. سیری در کانون نویسنده‌گان ایران؛ مسلم نجفی؛ قم: بوستان کتاب؛ ۱۳۸۲ (ص ۲۴۰).
۶. درآمدی بر ادبیات داستانی پس از پیروزی انقلاب اسلامی؛ فریدون اکبر شلدره‌ای؛ تهران: انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی؛ بهار ۱۳۸۲ (ص ۲۶۸).
۷. کالبد شکافی رمان فارسی؛ عبدالعلی دستغیب؛ تهران: سوره مهر؛ ۱۳۸۳ (ص ۵۱۲).
۸. در مسیر تدبیاد (بررسی ۲۰ سال ادبیات داستانی دفاع مقدس ویژه کودکان و نوجوان)؛ محمدرضا

۱۴. صمد آن گونه که بود؛ نقد آثار صمد بهرنگی؛ رضا رهگذر؛ تهران: برگ، ۱۳۷۲ (۲۳۲ ص).
۱۵. نقد و تفسیر آثار صادق هدایت؛ محمدرضا قدیانی؛ تهران: نشر ژرف؛ ۱۳۷۲ (۲۰۸ ص).
۱۶. نقد و تحلیل گزینه داستانهای سید محمدعلی جمالزاده؛ کامران پارسی نژاد؛ تهران نشر روزگار؛ ۱۳۸۱ (۵۲۰ ص).
۱۷. یادبود نامه صادق هدایت؛ حسین قائمیان؛ تهران: امیرکبیر؛ ۱۳۳۶ (۲۵۶ ص).
۱۸. بررسی آثار صادق هدایت از نظر روانشناسی؛ سروش آبادی؛ تهران: ابن سینا؛ ۱۳۳۸ (۴۶ ص).
۱۹. سرگذشت و کار جمالزاده؛ مهرداد مهرین؛ تهران: معرفت؛ ۱۳۴۲ (۳۳۶ ص).
۲۰. نظرات نویسندهای بزرگ درباره صادق هدایت و آثار او؛ حسن قائمیان؛ تهران: پرستو؛ ۱۳۴۳.
۲۱. بحث کوتاهی درباره صادق هدایت و آثارش؛ رحمت مصطفوی؛ تهران: امیرکبیر؛ ۱۳۵۰ (۱۹۶ ص).
۲۲. صمد جاودانه شد؛ علی اشرف درویشیان؛ تهران: توب؛ ۱۳۵۲ (۵۲ ص).
۲۳. صادق هدایت و روانکاوی آثارش؛ محمد ابراهیم شریعتمداری؛ تهران: پیروز؛ ۱۳۵۴ (۱۷۳ ص).
۲۴. شیادیهای ادبی و آثار صادق هدایت؛ حسن قائمیان؛ به اهتمام سعید قاسمیان؛ تهران: ابی تا؛ ۱۳۵۴.
۲۵. نقد بر دو نوشته صمد بهرنگی؛ محمد باقر صدری؛ تبریز؛ [ابی تا]؛ ۱۳۵۶ (۴۳ ص).
۲۶. نگاهی به آثار علی اشرف درویشیان؛ گلباخی؛ تهران: کار؛ ۱۳۵۹ (۱۶۷ ص).
۲۷. قلم و اندیشه جلال آل احمد در ساخت تحقیق و نگارش؛ قاسم صافی؛ تهران: گستردۀ ۱۳۶۴ (۷۵-۸۴ ص).
۲۸. صادق هدایت در گذر زمان؛ موسی الرضا طاییقی؛ تهران: ایمان؛ ۱۳۷۲ (۴۰ ص).
۲۹. مرگ رنگ؛ نقد و بررسی رمان سمفونی مردگان عباس معروفی؛ الهام مویزانی؛ تهران: روشنگران؛ ۱۳۷۲ (۱۷۶ ص).
۳۰. صادق هدایت از افسانه تا واقعیت؛ محمد علی همایون کاتوزیان و فیروزه مهاجر؛ تهران: طرح‌نو؛ ۱۳۷۲ (۴۰۰ ص).
۳۱. سهم صمد: نقد کتاب قصه‌های بهرنگ؛ اسد بهرنگی؛ تهران: بهرنگی؛ ۱۳۷۷.
۳۲. صمد بهرنگ افسانه‌ای که ناتمام ماند؛ حمید تبریزی؛ تبریز؛ نشر کاوه؛ ۱۳۵۷.
۳۳. صمد جاودانه شد؛ علی اشرف درویشیان؛ تهران: توب؛ ۱۳۴۹.
۳۴. یادمان صمد بهرنگی؛ علی اشرف درویشیان؛ تهران: کتاب و فرهنگ؛ ۱۳۸۰.
۱۰. جنگی، داشتیم. داستانی داشتیم؛ تحلیل و بررسی ۱۴ عنوان کتاب داستان نشر صریف؛ کامران پارسی نژاد؛ تهران: نشر صریف؛ ۱۳۸۴ (ص ۳۱۶).
- ب) کتابهایی که تلفیقی از مباحث داستان و نقد هستند (تالیف ادبیات کودک و نوجوان و بزرگسال).
۱. بیایید ماهیگیری بیاموزیم؛ رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۶۶ (ص ۱۸۸).
۲. و اما بعد... چند و چونی در ادبیات کودکان و نوجوانان؛ رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۶۶ (ص ۳۰۰).
۳. نگاهی به ادبیات کودکان قبل و بعد از انقلاب - جلد اول؛ رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۶۸ (ص ۲۰۴).
۴. نگاهی به ادبیات کودکان قبل و بعد از انقلاب - جلد دوم؛ رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۶۸ (ص ۱۷۶).
۵. چشم در چشم آینه: چند نقد و یک گفتار؛ تهران: امیرکبیر؛ ۱۳۶۹ (ص ۱۴۰).
- ج) کتابهایی که به نقد و تحلیل آثار یک نویسنده پرداخته است:
۱. نقد آثار غلامحسین سaudی؛ عبدالعلی دستغیب؛ تهران؛ ۱۳۵۷.
۲. نقد آثار صادق چوبک؛ عبدالعلی دستغیب؛ تهران: کانون تحقیقات اقتصادی و اجتماعی پازند؛ ۱۳۵۳ (۱۰۸ ص).
۳. نقد آثار محمدعلی جمالزاده؛ عبدالعلی دستغیب؛ تهران: چاپار؛ ۱۳۵۶ (۱۹۷ ص).
۴. کند و کاوی در آثار صمد بهرنگی؛ عباس ارام؛ تهران: موسسه مطبوعاتی عطایی؛ [ابی تا]؛ ۱۳۵۳ (۱۲ ص).
۵. نقد آثارم. ا. بهآذین؛ عبدالعلی دستغیب؛ تهران: چاپار؛ ۱۳۵۷ (۲۷۲ ص).
۶. نقد آثار صادق هدایت؛ عبدالعلی دستغیب؛ تهران: سپهر؛ ۱۳۵۷ (۲۱۲ ص).
۷. نقد آثار بزرگ علوی؛ عبدالعلی دستغیب؛ تهران: فرزانه؛ ۱۳۵۸ (۲۳۶ ص).
۸. میعاد با جلال؛ مهرزاد جهانی؛ تهران؛ ۹؛ ۱۳۶۲.
۹. یادنامه جلال آل احمد؛ علی دهباش؛ تهران؛ ۹؛ ۱۳۶۷.
۱۰. نامه‌های جلال آل احمد؛ علی دهباش؛ تهران؛ ۹؛ ۱۳۶۷.
۱۱. کینه ازلى؛ نقد دو اثر از دکتر رضا براهنی؛ ابراهیم حسن بیگی؛ تهران: برگ؛ ۱۳۶۷ (۱۲۶ ص).
۱۲. بیش از آنکه سرها بیفتد؛ نقدی بر کتاب رازهای سرزمین من، براهنی رضا رهگذر؛ تهران: حوزه هنری؛ ۱۳۶۸ (۳۰۲ ص).
۱۳. نقد آثار جلال آل احمد؛ عبدالعلی دستغیب؛ تهران: نشر ژرف؛ ۱۳۷۱ (۲۷۲ ص).

- .۱۳۶۷. ۸. کتابشناسی موضوعی ایران (سالهای ۱۳۴۳-۴۸)، حسین بنی آدم؛ تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۲.
- .۹. کتابشناسی تئاتر و سینما؛ شیرین خالقی؛ تهران: مرکز استناد فرهنگی آسیا؛ ۱۳۵۵.
- .۱۰. سیمای رویا پردازان ایران؛ محمد تهامی نژاد؛ تهران: عکس معاصر؛ ۱۳۶۵.
- .۱۱. اعتلای رمان نویسی در ایران؛ محمدعلی سپانلو؛ تهران: کتاب جمعه؛ ۱۳۵۸.
- .۱۲. الذريعة الى تصانيف الشيعة؛ شيخ آغا بزرگ طهرانی؛ موسسه طبع و نشر آستان قدس رضوی؛ ۱۴۰۵ق.
- .۱۳. کتابشناسی ملی ایران؛ به کوشش کتابخانه ملی ایران؛ تهران: انتشارات کتابخانه ملی ایران.
- .۱۴. مولفین کتب چاپی فارسی و عربی از آغاز چاپ تاکنون؛ خانبامشار؛ ۶ جلد؛ تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- .۱۵. فهرست کتابهای چاپی فارسی (از آغاز تا پایان سال ۱۳۴۵)، خانبامشار؛ تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب؛ ۱۳۵۲.
- .۱۶. فهرست موضوعی کتب و مقالات درباره زن، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ تهران: اداره کل انتشارات و تبلیغات وزارت ارشاد؛ بهار ۱۳۶۶.
- .۱۷. از نیما تا روزگار ما؛ یحیی آرین پور؛ تهران: رده‌شوار؛ ۱۳۷۶ ج. ۲.
- .۱۸. زنان سخنور (دوره سه جلدی؛ مشیر سلیمی؛ تهران: موسسه مطبوعاتی، علی اکبر علمی؛ ۱۳۳۵-۷).
- .۱۹. شناخت ادبیات امروز؛ محمد استعلامی؛ تهران؛ ۱۳۴۹.
- .۲۰. به عبارت دیگر؛ نجف دریابندری؛ تهران:؟ ۱۳۶۳.
- .۲۱. درآمدی بر ادبیات معاصر ایران؛ محمود عیادیان؛ تهران گهنه‌نشر؛ ۱۳۷۱.
- .۲۲. دایره المعارف فارسی؛ غلامحسین مصاحب؛ تهران: شرکت سهامی کتابهای جیبی وابسته به انتشارات امیرکبیر؛ ج. ۱۳۴۵، ۱، ۱۳۴۵، ۲. ۱۳۵۶.
- .۲۳. درباره احمد شاملو؛ سیدعبدالجواد موسوی؛ تهران: کتاب صبح؛ مرداد ۱۳۷۵.
- .۲۴. نامه کانون نویسندگان ایران؛ تهران: انتشارات آگاه؛ بهار ۱۳۵۸.
- .۲۵. در عین حال؛ نجف دریابندری؛ تهران:؟ ۱۳۶۸.
- .۲۶. در پیرامون ادبیات؛ محمدعلی سپانلو؛ تهران: انتشارات گام؛ ۱۳۵۳.
- .۲۷. زندگی و آثار صادق هدایت؛ بدون ذکر نام نویسنده؛ تهران: مجید. ۱۳۵۷.
- .۳۵. یادمان جلال آل احمد؛ مهدی کاموس؛ تهران: دفتر مطالعات ادبیات داستان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ ۱۳۸۱.
- .۳۶. کتابشناسی صادق هدایت؛ محمد گلbin؛ تهران: انتشارات طوس؛ ۱۳۵۴.
- د. کتابهایی که به نقد داستانهای خارجی اختصاص دارد:
۱. جهان داستان؛ چهارده داستان کوتاه با شرح و تفسیر؛ جمال میر صادقی؛ تهران: نشر نارون (۱۳۷۴ص).
  ۲. درباره رمان و داستان کوتاه؛ سامرست موام، ترجمه کاوه دهگان؛ تهران: امیر کبیر؛ ۱۳۴۶ (۱۳۸۰ص).
  ۳. نقد آثار و اندیشه‌های داستان نویسان بزرگ غرب؛ عبدالعلی دستغیب؛ تهران: نشر پیام امروز؛ ۱۳۷۷ (ص ۲۸۸).
  ۴. جهان مدرن و ده نویسنده بزرگ؛ مالکوم برادری؛ ترجمه فرزانه قوجلو؛ تهران: نشر چشم؛ ۱۳۷۷ (ص ۳۶۳).
  ۵. داستان و نقد داستان؛ جلد اول، گزیده و ترجمه احمد گلشیری؛ تهران: نشر جی [جی نشر سپاهان]؛ ۱۳۶۸ (۱۳۵۳ص).
  ۶. داستان و نقد داستان؛ جلد دوم، گزیده و ترجمه احمد گلشیری؛ تهران: نشر نگاه؛ ۱۳۷۰ (۱۳۵۳ص).
  ۷. داستان و نقد داستان و کارگاه نقد؛ جلد سوم، گزیده و ترجمه احمد گلشیری؛ تهران: نگاه؛ ۱۳۷۶ (۱۳۵۰ص).
  ۸. داستان و نقد داستان و کارگاه نقد؛ جلد چهارم، گزیده و ترجمه احمد گلشیری؛ تهران: نشر نگاه؛ ۱۳۷۸ (۱۳۴۴ص).
- ششم: ویژه ثبت و ضبط همه گونه‌های ادبی و کتابشناسیهای عمومی و زندگینامه‌ها:
۱. کتابشناسی توصیفی جنگ تحملی؛ سید هدایت‌ا... جبلی؛ تهران: معاونت فرهنگی تبلیغات جنگ؛ ۱۳۷۰ (۲۱۲ص).
  ۲. کتابشناسی دفاع مقدس (۱۳۸۱ - ۱۳۵۹)؛ به اهتمام فیروزه برومند؛ تهران: موسسه انتشاراتی قدیانی و نشر صریر؛ ۱۳۸۴ جلد اول (۶۷۸ص)، جلد دوم (۸۵۸ص).
  ۳. از صبا تانیما؛ یحیی آرین پور؛ تهران: انتشارات زوار؛ ۱۳۵۰.
  ۴. ادبیات نوین ایران ترجمه دکتر یعقوب آزاد؛ تهران: امیر کبیر؛ ۱۳۶۳ (؟ص).
  ۵. کتابشناسی نمایشی؛ احمد ارمغانی؛ تهران:؟.
  ۶. کتابشناسی ده ساله ۱۳۳۲-۱۳۴۲ تا؛ ایرج افشار و حسین بنی آدم؛ تهران: انجمن کتاب؛ ۱۳۴۶.
  ۷. فرهنگ سینمای ایران؛ جمال امید؛ تهران: نگاه؛

۴۴. مصطفی رحماندوست (چهره‌های ادبیات کودکان و نوجوانان؛ پدرام پاک آئین و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ ۱۳۷۹) (۱۲۸ ص).
۴۵. محمد رضا یوسفی (چهره‌های ادبیات کودکان و نوجوانان؛ زهرا شیرازی و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ ۱۳۷۹) (۱۳۶ ص).
۴۶. اسدالله شعبانی (چهره‌های ادبیات کودکان و نوجوانان؛ ناهید معتمدی و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ ۱۳۷۹) (۱۲۷ ص).
۴۷. محمد عزیزی (چهره‌های ادبیات کودکان و نوجوانان؛ روح... مهدی پور عمرانی؛ تهران؛ نشر روزگار؛ ۱۳۷۹) (۱۳۵ ص).
۴۸. داود غفارزادگان (چهره‌های ادبیات کودکان و نوجوانان؛ علی ربیعی وزیری و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ ۱۳۸۰) (۱۰۴ ص).
۴۹. جعفر ابراهیمی (شاهد) (چهره‌های ادبیات کودکان و نوجوانان؛ حدیث نور غلامی و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ ۱۳۸۰) (۱۴۳ ص).
۵۰. قیصر امین‌پور، افشین اعلا و ناصر کشاورز (چهره‌های ادبیات کودکان و نوجوانان؛ روح... مهدی پور عمرانی؛ تهران؛ نشر روزگار؛ ۱۳۷۹) (۱۲۰ ص).
۵۱. محمد رضا بابرامی، شهرام شفیعی و فرهاد حسن‌زاده (چهره‌های ادبیات کودکان و نوجوانان؛ روح... مهدی پور عمرانی؛ تهران؛ نشر روزگار؛ ۱۳۷۹) (۱۲۸ ص).
۵۲. از حوالی دیروز؛ یادمانی از مهدی آذریزدی؛ پیر نیک اندیش ادبیات کودکان و نوجوانان اسدالله شکرانه؛ تهران؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ (جلد ۱۱۶ ص).

هفتم) کتابشناسی ویژه ادبیات کودک و نوجوان

۱. فهرست مقالات و نوشه‌های مربوط به کودکان و نوجوانان در مطبوعات ایران؛ به کوشش کتابخانه مرجع کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان (جلد اول)؛ تهران؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ (۱۲۶۲ ص).
  ۲. فهرست مقالات و نوشه‌های مربوط به کودکان و نوجوانان در مطبوعات ایران؛ به کوشش کتابخانه مرجع کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ (جلد دوم)؛ تهران؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ (۱۳۶۳ ص).
  ۳. فهرست مقالات و نوشه‌های مربوط به کودکان و نوجوانان در مطبوعات ایران (جلد سوم)؛ تهران؛ کانون پرورش فکری؛ (۱۳۶۴ ص).
  ۴. فهرست مقالات و نوشه‌های مربوط به کودکان و نوجوانان در مطبوعات ایران (جلد چهارم)؛ تهران؛ کانون پرورش فکری؛ (۱۳۷۶ ص).
۲۸. فضل... مهتدی؛ رضا رهگذر؛ تهران؛ دفتر نشر فرهنگ اسلامی؛ (۱۳۷۳) (۱۰۴ ص).
۲۹. زندگی و آثار مهدی آذریزدی؛ با مقدمه رضا رهگذر و حسین حداد؛ تهران؛ حوزه هنری؛ (۱۳۷۵) (۱۵۹ ص).
۳۰. دوره ۲۰ جلدی کتاب کارنامه نشر: مجموعه کتابشناسی بیست سال جمهوری اسلامی ایران؛ زیر نظر احمد مسجد جامعی؛ تهران؛ خانه کتاب؛ (۱۳۷۸).
۳۱. کتابشناسی کتاب شناسیها؛ علی اکبر آقا بخشی و محمد تقی مهدوی؛ تهران؛ وزارت فرهنگ و آموزش عالی، مراکز استاد و مدارک علمی؛ (۱۳۶۳) (۱۰۷ ص).
۳۲. زندگی و مرگ صمد بهرنگی؛ اسماعیل جمشیدی؛ تهران؛ موسسه مطبوعاتی عطایی؛ (۱۳۷۸) (۱۱۲ ص).
۳۳. سید مهدی شجاعی (چهره‌های ادبیات کودک و نوجوان)؛ سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ روزگار؛ (۱۳۷۸) (۱۰۴ ص).
۳۴. حسین فتاحی (چهره ادبیات کودک و نوجوان)؛ سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ روزگار؛ (۱۳۷۸) (۱۲۰ ص).
۳۵. امیر حسین فردی (چهره‌های ادبیات کودک و نوجوان)؛ ناهید سلمانی و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ (۱۳۷۹) (۱۲۴ ص).
۳۶. محمد میرکیانی (چهره‌های ادبیات کودک و نوجوان)؛ حسین شیخ رضایی و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ (۱۳۷۱) (۱۵۷ ص).
۳۷. فربیا کلهر (چهره‌های ادبیات کودک و نوجوان)؛ شهروز کاثدی و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ (۱۳۷۹) (۱۵۱ ص).
۳۸. هوشنگ مرادی کرمانی (چهره‌های ادبیات کودک و نوجوان)؛ مظفر سالاری و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ (۱۳۷۹) (۱۷۰ ص).
۳۹. فریدون عموزاده خلیلی (چهره‌های ادبیات کودک و نوجوان)؛ روح... مهدی پور عمرانی و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ (۱۳۷۸) (۱۳۸ ص).
۴۰. محمد کاظم مزینانی (چهره‌های ادبیات کودک و نوجوان)؛ محمدعلی دهقانی و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ (۱۳۷۹) (۱۰۲ ص).
۴۱. افسانه شعبان‌نژاد (چهره‌های ادبیات کودک و نوجوانان)؛ فاطمه سالاروند و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ (۱۳۷۹) (۱۲۸ ص).
۴۲. شکوه قاسمیانی (چهره‌های ادبیات کودک و نوجوانان)؛ منوچهر علی‌پور و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ (۱۳۷۹) (۱۲۸ ص).
۴۳. محمد رضا سرشوار (رضا رهگذر) (چهره‌های ادبیات کودکان و نوجوانان)؛ سیدمحمد سادات اخوی و سیدعلی کاشفی خوانساری؛ تهران؛ نشر روزگار؛ (۱۳۷۹) (۱۲۸ ص).

۱۷. بیست سال تلاش؛ کند و کاوی در اهداف و
فعالیتهای شورای کتاب کودک از ۱۳۴۱ تا ۱۳۶۱ (۱۳۶۱ ص).
۱۸. ادبیات کودکان و نوجوانان سال سوم دانشسرای
تربیت معلم؛ مصطفی رحماندوست؛ تهران؛ وزارت
آموزش و پرورش؛ ۱۳۷۲.
۱۹. نقد کتابهای ابتدایی و ادبیات کودک به گیتی
فلاحی رستگار؛ مشهد؛ باستان؛ ۱۳۴۰.
۲۰. کتابشناسی نوشهای فارسی برای کودکان و
نوجوانان؛ حسین بنی آدم؛ تهران؛ انجمن کتاب؛ ۱۳۴۷ (۱۸۲ ص).
۲۱. کتابشناسی توصیفی کتابهای مناسب برای
نوجوانان؛ محمود حقیقی؛ تهران؛ دانشکده علوم تربیتی
دانشگاه تهران؛ ۱۳۵۲ (۱۴۹ ص).
۲۲. کتابشناسی کتابهای مناسب برای کودکان؛
آذر پورآذر؛ تهران؛ شورای کتاب کودک؛ ۱۳۵۳ (۱۷۷ ص).
۲۳. ادبیات کودکان سال چهارم دبیرستان آموزش
خدمات کودکیاری؛ حسن صدر حاج سیدجوادی؛ تهران؛
وزارت آموزش و پرورش؛ ۱۳۵۶ (۱۰۴ ص).
۲۴. نمایه موضوعی کتابهای اطلاعاتی کودکان
و نوجوانان؛ مهناز ملکی معیری؛ تهران؛ مرکز استناد
فرهنگی آسیا؛ ۱۳۵۷ (۱۲۶ ص).
۲۵. فهرست توصیفی کتابهای مناسب کودکان و
نوجوانان بر اساس فهرست شورای کتاب کودک؛ موسی
مجیدی؛ تهران؛ دانشگاه تهران؛ ۱۳۵۷ (۲۷۹ ص).
۲۶. دریابیم ادبیات کودکان را؛ محمد نوریزاد؛
تهران؛ یاسر؛ ۱۳۶۲ (۱۴۳ ص).
۲۷. فهرست کتابهای مفید و مناسب کودکان و
نوجوانان؛ بدون ذکر نام نویسنده؛ [ای جا]: [ای تا]؛
۱۳۶۴.
۲۸. کتابنامه فهرست کتابهای مناسب کودکان و
نوجوانان؛ تهران؛ بنیاد بعثت؛ ۱۳۶۳ الی ۱۳۶۹ (دو
جلد).
۲۹. چشمۀ بررسی کتابهای مناسب کودکان و
نوجوانان؛ سازمان اسلامی بین‌المللی دفاع از حقوق
کودکان (کافل)؛ تهران؛ ۱۳۷۰ (دوره ۵ ۵ جلدی).
۳۰. کتابشناسی دانش آموز (۲ جلد)؛ به کوشش
سازمان سمه؛ تهران؛ دانشگاه آزاد؛ ۱۳۷۲ تا ۱۳۷۳.
۳۱. فصلنامه «کتاب»؛ به کوشش محمد رمضانی؛
تهران؛ موسسه خاور؛ ۱۳۱۱ (۴۰ ص در هر شماره)؛
معرفی کتابهای هر فصل در گروههای موضوعی
 مختلف و همچنین معرفی برخی کتابهای منتشر شده
در فاصله‌های ۱۳۰۰ تا ۱۳۱۰.
۵. فهرست مقالات و نوشهای مربوط به کودکان
و نوجوانان در مطبوعات ایران ۱۳۶۶ (جلد پنجم)؛
تهران؛ کانون پرورش فکری؛ ۱۳۷۶ (۳۷۴ ص).
۶. فهرست مقالات و نوشهای مربوط به کودکان
و نوجوانان در مطبوعات ایران ۱۳۶۷ (جلد ششم)؛
تهران؛ کانون پرورش فکری؛ ۱۳۷۹ (۴۸۴ ص).
۷. فهرست مقالات و نوشهای مربوط به کودکان
و نوجوانان در مطبوعات ایران ۱۳۶۸ (جلد هفتم)؛
تهران؛ کانون پرورش فکری؛ ۱۳۷۹ (۸۱۴ ص).
۸. فهرست مقالات و نوشهای مربوط به کودکان و
نوجوانان در مطبوعات ایران ۱۳۶۹ (جلد هشتم)؛
تهران؛ کانون پرورش فکری؛ ۱۳۸۱ (۹۱۳ ص).
۹. فهرست مقالات و نوشهای مربوط به کودکان و
نوجوانان در مطبوعات ایران ۱۳۷۰ (جلد نهم)؛ تهران؛
کانون پرورش فکری؛ ۱۳۸۱ (۱۲۲۱ ص).
۱۰. فهرستگان کودک و نوجوان؛ تهیه و تنظیم
شفیقۀ خدایار محبی؛ (جلد اول ۱۳۷۲ - ۱۳۵۸)؛
تهران؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ ۱۳۷۸ (۶۹۲ ص).
۱۱. فهرستگان کودک و نوجوان؛ تهیه و تنظیم
شفیقۀ خدایار محبی؛ (جلد دوم ۱۳۷۵ - ۱۳۷۳)؛
تهران؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ ۱۳۷۸ (۲۲۶ ص).
۱۲. فهرستگان کودک و نوجوان؛ تهیه و تنظیم
شفیقۀ خدایار محبی؛ (جلد سوم ۱۳۷۸ - ۱۳۷۶)؛
تهران؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ ۱۳۸۴ (۳۲۰ ص).
۱۳. کتابشناسی توصیفی کتابهای کودکان و نوجوانان
(جلد اول ۱۳۷۱ - ۱۳۵۷)؛ گردآورندگان؛ فرزانه طاهری
قندهاری، شهرزاد طاهری لطفی و میترا طاهری لطفی؛
تهران؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ ۱۳۷۴ (۶۲۲ ص).
۱۴. کتابشناسی توصیفی کتابهای کودکان و
نوجوانان (جلد دوم)؛ گردآورندگان؛ فرزانه طاهری
قندهاری، شهرزاد طاهری لطفی و میترا طاهری لطفی؛
تهران؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ ۱۳۷۴ (۶۱۳ ص).
۱۵. کتابشناسی توصیفی کتابهای کودکان و
نوجوانان (جلد سوم)؛ گردآورندگان؛ فرزانه طاهری
قندهاری، شهرزاد طاهری لطفی و میترا طاهری لطفی؛
تهران؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ ۱۳۷۴ (۵۵۳ ص).
۱۶. ادبیات کودکان و نوجوانان در عصر پهلوی؛
نسرین دخت و عماد خراسانی؛ تهران؛ مرکز تحقیقات؛
۱۳۵۵.